

Významný nástroj uplatňovania environmentálnej politiky na vidieku 15 rokov Programu obnovy dediny na Slovensku

Slovenská republika je vidieckou krajinou. Vidiek nám poskytuje množstvo ekosystémových služieb, ktorých kvalitu ovplyvňujú ekonomické, sociálne, ale najmä environmentálne faktory. Udržanie kvality ekosystémových služieb je nutné zabezpečiť konvergenciou sektorálnych politík a systémovou podporou rozvoja vidieka a zlepšovania kvality životného prostredia vo vidieckej krajine. Významným programom, ktorý už 15 rokov plní tieto ciele a podporuje slovenský vidiek, je Program obnovy dediny.

Program obnovy dediny (POD) je integrovaným nástrojom obnovy a rozvoja slovenských dedín, uplatňuje a rozvíja princípy regionálnej a štrukturálnej politiky, Miestnej agendy 21. Pracuje metódami endogénneho rozvoja, čím zvyšuje absorpčnú schopnosť štrukturálnej pomoci vo vidieckom priestore a aktívne prispieva k podpore integrovaného rozvoja vidieka. Cieľom Programu obnovy dediny je vytvoriť ekonomické, organizačné a odborné predpoklady podpory vidieckych komunít nato, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životného prostredia, zachovávanie prírodných a kultúrnych hodnôt vidieckej krajiny a

movacom procese je kladený veľký dôraz na budovanie identity dediny, zachovanie miestnych špecifik, využívanie miestnych zdrojov, tradičných a environmentálne vhodných materiálov a postupov, s cieľom zabezpečenia udržateľnej starostlivosti o krajinu v zmysle Európskeho dohovoru o krajine, ako aj Rámcového dohovoru o trvalo udržateľnom rozvoji Karpát.

Do Programu obnovy dediny sa môže zapojiť každá obec, ktorá nemá štatút mesta a mikroregionálne združenia obcí. Gestorom POD na Slovensku je Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR). Administráciou a odbornou gestiou programu bola od jeho vzniku poverená Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), ktorá komplexne zabezpečuje manažment programu, poskytuje pre obce

zrovnomenenie životnej úrovne obyvateľstva v jednotlivých regiónoch. Samotné uznesenie vlády malo predovšetkým deklaratívny charakter. Vláda SR sa v ňom prihlásila k podpore Programu obnovy dediny, pričom rezortu životného prostredia a rezortu pôdohospodárstva uložila vypracovať metodické usmernenie na postup orgánov štátnej správy a samosprávy v programe, predovšetkým v oblasti projektov a procedúr. Ostatné rezorty zaviazala prihlásiť pri rozdeľovaní prostriedkov, nimi spravovaných štátnych fondov, na skutočnosť, že obec má vypracovaný dokument – Miestny program obnovy dediny.

V roku 1996 bola vypracovaná správa o stave Programu obnovy dediny, na základe ktorej vláda svojím uznesením č. 222/1997 uložila ministrom životného prostredia pripraviť organizačné podmienky na realizáciu aktualizovaného Programu obnovy dediny na Slovensku od začiatku roka 1998, zabezpečiť vstúpenie Slovenskej republiky do Európskeho pracovného spoločenstva pre rozvoj vidieka a obnovu dediny so sídlom vo Viedni a v spolupráci s ministrom pôdohospodárstva vypracovať pre obce aktualizované metodické usmernenie, t. j. pravidlá a podmienky účasti obcí v Programe obnovy dediny. Rovnako zaviazala ministrov obidvoch dotknutých rezortov zabezpečiť financovanie programu. Dôležitým krokom bolo odporúčanie, na základe ktorého bolo potrebné zdefinovať účasť obce v Programe obnovy dediny, ako závažné kritérium pri rozhodovaní o pridelení dotácií zo štátnych fondov pre obce. V roku 1997 sa naplno rozbehla príprava na spustenie Programu obnovy dediny na národnej úrovni vo forme dotačného programu. Po príprave metodických usmernení, podkladov k odbornému, organizačnému, prevádzkovému a finančnému zabezpečeniu sa zverejnilo usmernenie o Programe obnovy dediny na Slovensku, podmienky a pravidlá účasti obcí v programe. Súčasťou usmernenia bola aj samotná prihláška obce do programu. V prvom roku sa do tohto programu prihlásilo 796 obcí a mikroregiónov, ich celkové požiadavky dosiahli sumu 321 024 837 Sk (cca 10,7 miliónov eur). Ministerstvo životného prostredia SR vyčlenilo do programu 8,1 miliónov Sk (cca 268 tisíc eur), z ktorých podporilo 163 žiadostí o dotáciu. Priemerná dotácia bola 49 693 Sk (cca 1 650 eur).

Už prvý ročník preukázal vysoký záujem obcí o dotácie z programu, no existujúci model financovania bol nepostačujúci. To sa premietlo do uznesenia vlády SR č. 486/1999 k správe o priebehu Programu obnovy dediny na Slovensku od roku 1998, v ktorom sa definovala potreba vykonať zmenu finančného zabezpečenia. Do vykonania zmeny organizačného a finančného zabezpečenia programu vláda zaviazala dotknuté rezorty pokračovať v realizácii programu v jeho súčasnej organizačnej štruktúre.

V zmysle uznesenia vlády SR č. 486/1999 oslovilo Ministerstvo životného prostredia SR v roku 2006, ako gestor POD, vybrané rezorty (Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR,

Slávnostné otvorenie Konferencie k 15. výročiu Programu obnovy dediny (Banská Bystrica, 2013)

rozvoj environmentálne vhodných hospodárskych aktivít s dôrazom na identitu a špecifiká tohto prostredia.

Program je implementovaný na dvoch základných úrovniach: lokálnej a národnej. Na lokálnej úrovni je program chápaný ako dynamický proces koordinácie rozvoja obce, ktorý má byť zameraný v rozvojovom dokumente obce a prostredníctvom miestnych aktérov realizovaný a vyhodnocovaný. Na podporu týchto aktivít využívajú obce a mikroregióny finančné zdroje administrované na národnej a európskej úrovni. Z hľadiska národnej úrovne môžeme v súčasnom období program chápať najmä ako významný nástroj uplatňovania environmentálnej politiky na vidieku a dotačný program, ktorý systémovo financuje environmentálne zamerané projekty.

Medzi základné princípy programu patrí podpora rozvoja obcí na základe vnútornej iniciatívy spoločenstva, založenej na vytvorení partnerstva, koncentracii finančných zdrojov, doplnkovosti a subsidiarity. V programe a v celom progra-

poradenstvo, spracúva metodické podklady, zabezpečuje monitoring dotácií, propagáciu, osvetu, vzdelávanie a medzinárodnú spoluprácu.

Z histórie POD až po súčasnosť

História Programu obnovy dediny sa začala na Slovensku v roku 1991, kedy vláda SR schválila uznesenie č. 395/1991, na základe ktorého sa mal začať program realizovať. V Programe obnovy dediny vláda súhlasila s vytváraním podmienok na koncepčné a komplexné riešenie obnovy a rozvoja dedín, s prihliadnutím na širšie regionálne a republikové súvislosti, medzinárodné vývojové trendy, s osobitným zreteľom na tvorbu a ochranu dedinského a krajinského prostredia, ktorý bude jedným zo základných rozvojových programov vlády SR a naplnením cieľov rozvoja na miestnej úrovni. Zo strany vlády išlo predovšetkým o štátnu podporu komunálneho programu. Na druhej strane sa vláda okrem cieľov, ktoré sledujú obce, zamerala aj na širší kontext rozvoja vidieckych území, na podporu regionálneho rozvoja a na

Ministerstvo kultúry SR), aby sa zapojili do prípravy aktualizácie programu od roku 2008. Zriadila sa medzirezortná pracovná skupina na úrovni štátneho tajomníka, poradcov ministra a generálnych riaditeľov sekcií. Táto skupina vypracovala materiál Program obnovy dediny: aktualizácia na roky 2008 – 2013. Jeho cieľom bolo dať programu medzirezortný charakter a rozšíriť možnosti podpory pre malé obce, ktoré nie sú vzhľadom na svoje personálne či finančné možnosti schopné sa zapojiť do veľkých podporných programov, ako sú napríklad štrukturálne fondy. Pri príprave aktualizácie POD dohodla pracovná skupina jednak organizačné a administratívne otázky, ale hlavne vytvorila 13 priorít podpory s odbornou garanciou jednotlivých rezortov, plne odrážajúcich požiadavky slovenských obcí, ktoré MŽP SR zmonitorovalo počas desiatich rokov jeho realizácie. Ani po rokovaní s Ministerstvom financií SR sa optimálny model financovania nepodarilo nájsť.

V roku 2011 sa obnovili rokovania o potrebe transformovať Program obnovy dediny, vzhľadom na pretrvávajúci vysoký záujem obcí a mikroregiónov o dotácie a nedoriešený model optimálneho financovania. Spracoval sa materiál Program obnovy dediny po roku 2012, ktorý sa venoval zhodnoteniu programu do roku 2011 a aj návrhu na realizáciu Programu obnovy dediny ako vládneho programu a jeho dopadov na politiku zamestnanosti. Dokument obsahoval rôzne modelové riešenia financovania, ako aj rozšírené portfólio predmetov podpory so stanovením priorít za každý zúčastnený rezort. Nastavil sa systém odborných garancií, kontroly a monitoringu a boli aj jasne stanovené demarkačné línie. Ani tento model sa však z hľadiska východisk a tvorby štátneho rozpočtu nepodarilo realizovať. V súčasnosti Ministerstvo životného prostredia SR jasne deklaruje podporu a záujem program skvalitňovať, čo preukázalo aj tým, že samotná filozofia programu bude v roku 2014 napĺňaná prostredníctvom dvoch dotačných programov: Programu obnovy dediny 2014, ktorý pokrýva štandardnú škálu podporovaných činností a Programu obnovy dediny – Zelená dedina, ktorý je zameraný na riešenie akútnych problémov vidieckych samospráv v oblasti starostlivosti o vidiecke životné prostredie, akými sú najmä odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu, tvorba krajiny a výsadba zelene.

Finančné riadenie programu a realizácie

Finančné riadenie Programu obnovy dediny sa menilo podľa zdroja financií, z ktorého sa poskytovali prostriedky. Do roku 2004 boli dotácie financované zo Štátneho fondu životného prostredia. V rokoch 2004 a 2005 sa program financoval z rozpočtu MŽP SR v rámci výnosu MŽP SR o poskytovaní dotácií v rámci pôsobnosti tohto ministerstva. Od roku 2006 až po súčasnosť sú vyčleňované prostriedky z Environmentálneho fondu na základe rokovania Rady Environmentálneho fondu a rozhodnutia ministra životného prostredia.

Udržateľnosť Programu obnovy dediny, v súlade s uznesením vlády SR č. 486/1999, v súčasnom modeli fungovania garantuje MŽP SR, ktoré už 16. rok vytvára podmienky na chod programu vyčleňovaním finančných prostriedkov pre dotačný program prostredníctvom kontraktu a plánu hlavných úloh SAŽP na zabezpečenie administrácie dotácií, programu, poskytovania poradenstva, zabezpečenia monitoringu, propagácie, osvetu, vzdelávania vidieckych samospráv a medzinárodnej spolupráce. Na základe skutočnosti, že do Programu obnovy dediny vyčleňuje finančné zdroje iba MŽP SR, došlo k zúženiu predmetov podpory na činnosti orientované najmä na tvorbu a zlepšovanie kvality životného prostredia na vidieku. Ide najmä o podporu

projektov zameraných na ochranu zložiek životného prostredia, budovanie environmentálnej infraštruktúry, ochranu a tvorbu krajiny, obnovu a tvorbu verejných priestranstiev a zvyšovanie povedomia o hodnotách vidieckej krajiny. Z hľadiska charakteru požiadavky môže ísť o vypracovanie dokumentácie, realizáciu, osvetovo-propagačnú alebo výchovno-vzdelávaciu aktivitu.

V rokoch 1998 až 2013 sa do Programu obnovy dediny zapojilo 2 335 obcí a 249 mikroregiónov, čo predstavuje 84,9 % všetkých dedín Slovenska a 80,9 % všetkých obcí. Počas tohto obdobia sa zaregistrovalo 11 627 žiadostí o dotáciu v celkovej výške požiadaviek 68,52 miliónoch eur. Ministerstvo životného prostredia SR v tomto programe prerozdelením celkom cca 7,44 milióna eur prostredníctvom 2 708 pridelených dotácií. Priemerná výška dotácie predstavuje sumu 2 786 eur. Miera úspešnosti žiadostí je 23,29 %. Medzi okresy s najväčšou zapojenosťou do POD patria okresy Brezno, Čadca, Detva, Liptovský Mikuláš, Poltár a Zlaté Moravce. V roku 2013 k nim pribudne ďalších 60 úspešne zrealizovaných projektov z programu v celkovej výške podpory 300 000 eur.

Najčastejšie žiadaný predmet podpory je obnova a tvorba verejných priestranstiev. Obce a združenia predkladajú žiadosti s cieľom financovania projektovej dokumentácie, zameranej na revitalizáciu a dotvorenie priestorov, na ich samotnú realizáciu, ako aj realizácie drobnej architektúry. Takmer 50 % všetkých realizovaných projektov predstavovalo spracovanie projektovej dokumentácie a územných plánov. V počiatočných rokoch fungovania programu bola jednou z priorít podpora vypracovania územnoplánovacej dokumentácie v obciach. Drobne realizácie menšieho rozsahu predstavovali 45,5 % všetkých realizovaných projektov. Boli zamerané na obnovu prírodného, hmotného a duchovného prostredia dediny, rešpektovali identitu a charakteristické typologické znaky sídla a krajiny, prispeli k zlepšeniu životného prostredia, využívali domáce materiály

a suroviny, dobrovoľnú prácu občanov a programy pre nezamestnaných. Najčastejšie išlo o úpravu a revitalizáciu verejných priestranstiev, vrátane výsadby vegetácie, sadovnícke a parkové úpravy, úpravu tokov, budovanie rybníkov a malých vodných plôch, tajchov, úpravu prameňov a studní, rekonštrukciu poľných ciest a alejí, protierózne opatrenia, budovanie suchých poldrov, aktivity na podporu separácie odpadu, kompostovanie, čistenie odpadových vôd, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, rekonštrukciu miestnych komunikácií,

Zástupcovia víťaznej obce Dedina roka 2011 a organizátori súťaže na slávnostnom odovzdávaní ocenení v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny (Rakúsko, 2012)

odstavných plôch, chodníky pre peších, cyklotrasy, rekonštrukcie a úpravy obecných objektov (obecných úradov, kultúrnych domov, škôl, obecných požiarnych zbrojníc, amfiteátrů, miestnych výstav, múzeí atď.), objektov a priestorov voľnočasových a športových aktivít pre deti a dospelých (ihriská, športoviská, oddychové zóny atď.), realizácie drobnej architektúry (prvky vybavenosti, autobusové zastávky a čakárne, altánky, prístrešky, mosty a lávky, vyhlídkové veže, vstup do obce atď.). Približne 5 % dotácií predstavovali osvetovo-propagačné a výchovno-vzdelávacie aktivity obcí a mikroregiónov, výrazne propagujúce ciele Programu obnovy dediny a motivujúce k ich realizácii (náučné chodníky, odborné exkurzie a semináre, výstavy a propagačno-informačné tabule, brožúry a učebnice, environmentálna výchova, workshopy, súťaže a pod.).

Programový cyklus a proces hodnotenia

Programový cyklus je jednorodný, začína sa prípravou usmernení a podmienok pre príslušný ročník Programu obnovy dediny. Vyhlásenie ročníka sa uskutočňuje zverejnením usmernenia pre daný ročník, ktorého súčasťou je žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie pre obce, resp. mikroregióny, s termínom podávania žiadostí zvyčajne do 31. 10. príslušného roku. Po uplynutí tohto termínu, žiadosti sú spracované, prebieha formálna kontrola a následne ich odborné hodnotenie. Po tomto hodnotení zasada pracovná skupina na odborné posúdenie žiadostí, ktorej členovia sú aj partneri programu (Združenie miest a obcí Slovenska, Spolok pre obnovu dediny, Vidiecky parlament

Sprístupnenie výsledkov geologického prieskumu morských usadenín – GEOPARK, Veľké Kršteňany, 2011

na Slovensku), ktorá s Radou environmentálneho fondu odporúči ministrom životného prostredia vydať rozhodnutia o poskytnutí podpory formou dotácie z Environmentálneho fondu v rámci Programu obnovy dediny. Následne prebieha administrovanie schválených dotácií, prerozdelenie a zúčtovanie, finančná a vecná kontrola dotácií a monitoring. V programovom cykle je veľmi dôležitý proces odborného hodnotenia, v ktorom sa hodnotitelia zameriavajú na hodnotenie súladu a vhodnosti daných riešení pre vidiecke prostredie, vzhľadom na zachovanie identity a charakteru slovenského vidieka, ako aj na použitie miestnych zdrojov a environmentálne vhodných postupov a technológií.

Poradenstvo, propagácia, vzdelávanie a medzinárodná spolupráca

Slovenská agentúra životného prostredia v rámci zverených úloh zabezpečuje okrem samotnej administrácie programu aj napĺňanie ostatných cieľov Programu obnovy dediny. Prostredníctvom svojich pracovísk zabezpečuje poradenstvo pre obce a mikroregióny k programu. V zmysle napĺňania filozofie tohto programu pripravuje vzdelávacie aktivity pre zástupcov vidieckych samospráv, zabezpečuje študijné cesty, informovanosť, pripravuje propagačné, osvetové a vzdelávacie materiály, výstavy, vedie Školu obnovy dediny a Inšpiračnú školu vidieka. V rámci Školy obnovy dediny SAŽP zorganizovala 24 vzdelávacích aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 743 účastníkov. Všetky dôležité informácie, usmernenia, inšpirácie a osvetovo-propagačné materiály zverejňuje na portáli programu www.obnovadediny.sk. V oblasti medzinárodnej spolupráce sa Slovenská republika etablovala ako spoľahlivý partner v Európskom pracovnom spoločenstve pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE) so sídlom vo Viedni. Na vysokej úrovni sú udržiavané bilaterálne vzťahy s Českou republikou najmä v oblasti rozvoja POD, integrovaného rozvoja vidieka, Inšpiračnej školy vidieka v spolupráci s Ministerstvom pro místní rozvoj ČR, Spolkem pro obnovu venkova a Školou vesnice Modrá.

Súťaž Dedina roka

Neoddeliteľnou časťou samotnej filozofie programu je aj prezentácia dosiahnutých výsledkov v oblasti starostlivosti o vidiek, prezentácia konkurencieschopnosti, výnimočnosti a schopnosti slovenských dedín prinášať inovatívne spôsoby riešenia v procese starostlivosti o svoje prostredie. Už v roku 1990 Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny zorganizovalo prvý ročník súťaže o Európsku cenu obnovy dediny. Národnou formou tejto súťaže je súťaž Dedina roka, ktorú Slovenská republika organizuje úspešne už od roku 2001.

Cieľom národnej súťaže je preveriť úspešnosť fungovania Programu obnovy dediny na Slovensku, povzbudiť obyvateľov k aktívnej účasti na rozvoji svojho domova, zdôrazniť tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov, priblížiť snahy obnovy slovenských dedín európskej úrovni a upevniť postavenie vidieka v politike a spoločnosti.

Od roku 2001 sme do európskej súťaže nominovali už šesť národných víťazov súťaže Dedina roka, ktorí nás úspešne reprezentovali na európskej úrovni. V roku 2002 to bola obec Soblahov z okresu Trenčín, v roku 2004 obec Hrušov z okresu Veľký Krtíš, v roku 2006 obec Vlachovo z okresu Rožňava, v roku 2008 obec Liptovská Teplica z okresu Poprad, v roku 2010 obec Dobrá Niva z okresu Zvolen. Rok 2011 bol úspešný pre obec Oravská Lesná, ktorá sa stala v tomto roku národným víťazom a úspešne reprezentovala Slovenskú republiku v európskej súťaži v septembri 2012. V roku 2013 sa konal už 7. ročník národnej súťaže, pričom jej víťaz – obec Malé Dvorníky – bude reprezentovať Slovensko v medzinárodnej súťaži o Európsku cenu obnovy

dediny v roku 2014. Vyhlasovateľmi súťaže sú Slovenská agentúra životného prostredia, Ministerstvo životného prostredia SR, Spolok pre obnovu dediny a Združenie miest a obcí Slovenska. Partnermi súťaže, okrem vyhlasovateľov, sú Agentúra pre rozvoj vidieka, Slovenská agentúra pre cestovný ruch, Vidiecky parlament na Slovensku, Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu a Národné osvetové centrum. Generálnym partnerom súťaže bola aj tento rok COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo.

Konferencia k 15 rokom POD

V Banskej Bystrici sa 18. septembra 2013 uskutočnila konferencia 15 rokov Programu obnovy dediny na Slovensku za účasti štátneho tajomníka Ministerstva životného prostredia SR Vojtecha Ferencza a takmer 180 účastníkov z celého Slovenska – starostov obcí, zástupcov štátnej správy, samosprávnych krajov, partnerských organizácií, odborníkov a ďalších vzácnych hostí z domova aj zo zahraničia. Konferencia priniesla bilanciu pätnástich rokov realizácie programu, ktorý je obľúbeným nástrojom rozvoja vidieckych oblastí. Veď za 15 rokov sa do neho zapojilo takmer 85 % vidieckych obcí na Slovensku. Na konferencii, popri organizátoroch programu, dostali slovo úspešní starostovia, odborníci, ako aj hostia zo zahraničia. Záverečný blok konferencie bol venovaný súťaži Dedina roka, v ktorom boli vyhlásené oficiálne výsledky súťaže Dedina roka 2013. Pri príležitosti 15 rokov programu vydala SAŽP informačnú brožúru o Programe obnovy dediny.

Záver

Program obnovy dediny je trvalou súčasťou systému podpory vidieka a zlepšovania kvality života na slovenskom vidieku. Dnes nemôžeme hovoriť o jeho existencii alebo neexistencii. Dôležité je pripraviť a zabezpečiť udržateľný a optimálny spôsob jeho fungovania. Prospešnosť a efektívnosť programu je dlhodobo preverená na Slovensku aj v zahraničí. Program obnovy dediny je rozšíreným, obľúbeným a úspešným nástrojom rozvoja vidieka aj v štátoch vyspelej Európy (hlavne v Rakúsku, Bavorsku, Írsku, Holandsku), ale aj v Maďarsku, Poľsku či Česku. Na európskej úrovni je indikátorom stavu trvalo udržateľného rozvoja krajín. Vzhľadom na naše členstvo v Európskej únii, ako aj na doterajšie aktivity Slovenska v medzinárodných štruktúrach možno skonštatovať, že výsledky dosiahnuté na Slovensku sú porovnateľné s výsledkami vo vyspelých krajinách. Za týmito výsledkami pevne stoja ľudia, ktorí program 15 rokov vytvárali, realizovali a implementovali. Za túto prácu im patrí poďakovanie.

Program obnovy dediny je mechanizmus, pre ktorého správne fungovanie sú potrebné hybné sily, ako poradenstvo, vzdelávanie, plánovanie, financovanie a následné overovanie úspešnosti programu. Ak sú všetky tieto sily dostatočné a zladené, v programe dosahujeme synergický efekt, ktorého výsledkom sú realizácie, významne ovplyvňujúce zlepšovanie kvality životného prostredia. Projekty, realizované v rámci Programu obnovy dediny, preukázali, že aj keď pridelené dotácie boli nízke, v porovnaní s projektmi podporovanými z fondov EÚ, hodnota výsledného diela bola vždy niekoľkonásobne vyššia. Je nutné si uvedomiť, že Program obnovy dediny je významný národný dotačný program, ktorý efektívne a systémovo už 15 rokov podporuje rozvoj slovenského vidieka s cieľom zlepšiť kvalitu života na vidieku a zvyšovať jeho konkurencieschopnosť v európskom priestore.

Ing. Martin Lakanda
riaditeľ pre stratégie a projekty
Slovenská agentúra životného prostredia
Foto: SAŽP

Zaujímavosti z histórie Programu obnovy dediny

Historicky prvá prihláška do POD:
obec Lada (okres Prešov)

Najmenšia zapojená obec:
Šarbov (okres Svidník) – 16 obyvateľov

Najväčšia zapojená obec:
Smižany (okres Spišská Nová Ves) – 8 791 obyvateľov

Požiadavka na najmenšiu dotáciu:
266 € – obec Litava (okres Krupina)
na výsadbu živého plota

Prijatých celkovo:
11 627 žiadostí od 2 335 obcí
a 249 mikroregiónov

V žiadostiach uvedených celkom:
13 264 požiadaviek v celkovej
výške 68,52 milióna €

Najviac prijatých žiadostí za 15 rokov:
Prešovský kraj

Okresy so 100 % zapojenosťou
(zapojené všetky dediny okresu):
Detva, Brezno, Čadca

Najmenej prijatých žiadostí:
450 žiadostí v roku 2011

Najviac prijatých žiadostí:
1 156 žiadostí v roku 2008

Do POD zapojených:
84,9 % všetkých dedín Slovenska,
80,9 % všetkých obcí Slovenska

V POD celkom pridelených dotácií:
2 438 pre obce, 270 pre mikroregióny

V POD celkom podporených:
1 178 obcí, 135 mikroregiónov

Celková výška podpory:
7 438 172 €

Priemerná výška podpory:
2 786 €

Najnižšie percento podpory:
7 % dotácií z celkového počtu žiadostí v roku 2004

Najvyššie percento podpory:
42,4 % dotácií z celkového počtu žiadostí v roku 2007

Najúspešnejší kraj
(pomer pridelených dotácií k žiadostiam):
Bratislavský kraj

Najúspešnejšie okresy
(pomer pridelených dotácií k žiadostiam):
Banská Bystrica, Trenčín, Banská Štiavnica

V POD podporených:
23,29 % všetkých žiadostí